

Svet, ki izginja – izgubljena ljudstva Azije in Afrike je naslov milo lepe fotografske razstave.

S prepoznavnim občutljivim očesom in dušo, odprto za lepoto podob, jo podpisuje Mare Lakovič. Njegovo zanimanje pritegujejo vedno znova obrazi. Obličja ljudi, ki živijo na robovih sveta in bivajo na mejah med vidnim in nevidnim, zemeljskim in nebesnim svodom ahretipske postavitve v prvinska človeška okolja. Modre starke in starci, prelepe mlade deklice, dečki, iniciirani v moškost, otroci, ki jim – tudi tam, tam na koncu sveta – kaplja iz nosa, smrkavcem malim. Barve, ki osupnejo, in svetloba, ki obraze razsvetli z močjo živosti za obiskovalčeve oči. Nepozabna ujetost očarljivih trenutkov brezčasa v času, ki mineva, v svetu, ki izginja. Konci in kraji v Namibiji, Južni Etiopiji, Srednji in Jugozahodni Aziji ter indijski podcelini, kamor prihaja po darove Mare Lakovič, so poslednje oaze tradicionalnih plemenskih skupnosti, ki jih globalizacija, pogoltnost multinacionalk, vojne za nafto in vodo, etnični spopadi brišejo z zemljevida sveta z vse večjo naglico. Umrli bodo tudi ta ljudstva, njihove kulture in jeziki, kot vsak dan umirajo z vse večjo naglico druga, kot izginjajo živalske in rastlinske vrste, kot mineva vse, kar je ... Lakovičeve obraze sem pod vekami prinesla z razstave domov in ponoči so oživela njihova spraševanja: Človek, kam greš? Čas, kaj poješ? Smrt, kaj odneseš?

In sem vstala, zaznamovana z žametno črnino črne lepote bisernih zob, žalostnimi očmi deklice v modrem, z dečkom, mlajšim od vnukovih let, ki v rokah drži primitivno puško – in jaz ne vem, ali ta puška ubija, je otrok gledal tovrstno smrt; v očeh vidim pergamentno nagubano kožo starke – morda pa je starec, saj čas pred smrtjo izbriše spol z obraza? – in občutim sčemenje svoje, ki se guba in poveša, da bo postalo tak zmečkan papir ...

Kako naj se sprijaznim s tem, da takih žametnih črnih lepotic, kot jih je upodobil Mare Lakovič, kmalu ne bo več, da ne bo več oči, kakršne ima deklica v modrem, da zgubani starec grčavih rok jutri ne bo več živel v puščavi, temveč morda v kakšnem razpadajočem domu za starostnike, in da bo modra starka s kožo nabranega pergamenta raje legla na prag svojega doma in umrla, kot odšla v taborišče za begunce, reveže, stare in uboge?

Manca Košir

Fotografska razstava portretov Mareta Lakoviča v prvi vrsti ni namenjena ozaveščanju in kulturnemu aktivizmu, temveč je plod njegovega intimnega zanimanja za drugačnost, spoštovanje in tolerantnost, saj že sama pot po kruti pokrajini in stik s temi oddaljenimi svetovi pomenita prevrednotenje lastnih vrednot in osebnostno rast.

Zanimajo ga antropološke posebnosti in številne etnične usode, ki jih načenjata proces globalizacije in politične ujme, ter se sprašuje, kaj pravzaprav pridobimo, če ohranimo te kulture. Mare Lakovič se v antropološki in popotniški fotografiji umešča kot kronist nekega edinstvenega človeškega pojava, nekakšnih romantičnih sanj o svetu, ki bo v naslednjem desetletju zagotovo izginil. Pri tem se počuti srečnega in hkrati otožnega, da živi v času, ko je lahko spoznal te arhaične svetove in prvinska okolja ter tudi nam omogočil, da prek fotografije podoživimo podobe, ki posredujejo čar bibličnega načina življenja ter so hkrati tudi nekakšna hvalnica lepoti življenja in opozorilo o naši lastni minljivosti.

Vid Lenard

Mare Lakovič (rojen 1962 v Ljubljani) se je že v okviru študija sociologije, zgodovine in antropologije intenzivno ukvarjal s problematiko izginjanja tradicionalnih plemenski skupnosti in njihovih kultur na področju Srednje in jugozahodne Azije in tudi na določenih področjih Afrike v Namibiji, Botsvani, Maroku, Maliju in Etiopiji.

Že dvajset let organizira raziskovalne odprave v najbolj odročne kote držav kot so Pakistan, Afganistan, Indija, Kitajska, Mongolija, Nepal, kjer proučuje in dokumentira zanimive, ogrožene plemenske skupnosti in tradicionalne kulture, ki jim procesi globalizacije ne prizanašajo zaradi česar jim grozi počasno in zanesljivo izumrtje. S fotografijo se ukvarja več kot 20 let in je avtor številnih samostojnih razstav ter člankov na omenjeno tematiko.

Fotografija je začrtala njegovo življenje ter v soočenju z oddaljenimi svetovi in kulturami spremenila njegov vrednostni sistem in odnos do drugačnosti. Potovanja v najbolj odročne kote sveta so mu postala nekakšno vračanje h koreninam in beg pred norostmi modernega sveta in naše lastne civilizacije.

Mare Lakovič
Soška 14
1000 Ljubljana

marelakovic@yahoo.com
041 601 324

IZDAL: Premogovnik Velenje, zanj dr. Milan Medved
RAZSTAVNI PROSTOR: Muzej premogovništva Slovenije, Partizanska 78
DATUM: 21. 9. - 22. 10. 2010
ORGANIZACIJA: Stojan Špegel
POSTAVITEV RAZSTAVE: Stojan Špegel, Mare Lakovič
IDEJNA ZASNOVA ZLOŽENKE: Stojan Špegel
OBLIKOVANJE: Ivo Hans Avberšek

RAZSTAVIŠČE BARBARA MUZEJ PREMOGOVIŠTVA SLOVENIJE

21. 9. - 22. 10. 2010

LAKOVIČ

MARE

